

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 2 oktober 2020
Betreft Noodverlenging commerciële radiovergunningen

Geachte Voorzitter,

In mijn brief van 19 juni 2020 heb ik aangegeven dat ik door een onafhankelijk bureau een quick scan zal laten uitvoeren op de financiële gegevens van commerciële radiopartijen teneinde een reële inschatting te kunnen geven van de gevolgen van de coronacrisis voor de radiosector en daarmee te bezien of een tijdelijke verlenging van de commerciële radiovergunningen mogelijk en noodzakelijk is.

Onderzoek SEO Economisch Onderzoek

Ik heb aan SEO Economisch Onderzoek te Amsterdam (SEO) gevraagd onderzoek te doen naar de impact van de coronacrisis op de financiële positie van de commerciële radiostations, welke verwachtingen er zijn voor de periode tot en met augustus 2022 (wanneer de huidige FM-vergunningen aflopen) en opties te formuleren om aan de door vergunninghouders ervaren financieringsbehoefte tegemoet te kunnen komen (naast de gevraagde verlenging van drie jaar). Bijgaand stuur ik u het rapport van SEO.

SEO verwacht dat een gemiddeld radiostation tot en met augustus 2022 (= einde looptijd vergunningen) ongeveer een kwart van de jaaromzet van 2019 misloopt als gevolg van de crisis, welke kan oplopen tot de helft bij een tweede coronagolf met nieuwe contactbeperkende maatregelen. Ten opzichte daarvan is de urgente financieringsbehoefte die stations aangeven echter relatief bescheiden. Dit komt volgens SEO vooral doordat het grootste deel van de markt (in termen van marktaandeel) geen urgente financieringsbehoefte zegt te hebben, of daar reeds

in heeft kunnen voorzien. Daar staat tegenover dat de stations die *wel* een acute financieringsbehoefte signaleren in omzet weliswaar relatief klein zijn, maar in aantal vrij substantieel.

SEO geeft aan dat het moeilijk is op voorhand te voorspellen of met een verlenging van drie jaar de huidige belemmeringen om financiering aan te trekken per saldo worden weggenomen. Daarbij komt dat maar een deel van de vergunninghouders, en die in omzet een klein deel van de markt vertegenwoordigt, kampt met financieringsproblemen. Een generieke verlenging raakt de gehele markt en neemt bovendien de mogelijkheden weg voor nieuwe partijen voor drie jaar om toe te treden tot de markt voor FM. Een marktconforme verlengingsprijs zal (aanvullend) voor een aantal partijen ook tot een nieuwe financieringsbehoefte leiden. Een verlenging 'om niet' of tegen een lager dan marktconforme vergoeding zou *de facto* een marktbrede subsidie impliceren en daarmee in strijd komen met de staatssteunregels.

Een kortere verlenging met een half of heel jaar zal naar verwachting van SEO geen uitkomst bieden voor de partijen die nu aangeven financieringsproblemen te hebben.

SEO ziet wel een potentieel risico indien nu niets wordt gedaan en later wordt besloten de vergunningen voor langere tijd opnieuw uit te geven of te verlengen. Bij een nieuwe uitgifte blijft onzekerheid bestaan of partijen per 1 september 2022 nog wel over een vergunning zullen beschikken en tegen welke prijs; bij een verlenging zorgen onder meer de te betalen verlengingsprijzen voor onzekerheid. Deze onzekerheden maken het moeilijker financiering te vinden en kunnen daarmee negatieve consequenties voor werkgelegenheid en/of voortbestaan van bestaande radiostations hebben. Indien dit niet aanvaardbaar wordt geacht ligt een sectorspecifieke verruiming van de huidige kredietmaatregelen het meest in de rede. Een dergelijke maatregel zou volgens SEO zodanig moeten worden vormgegeven, dat de kredietverstrekking naar de stations met een acute behoefte – maar met een gezonde marktpositie – op gang blijft, terwijl stations met toegang tot meer marktconforme financiering en/of reguliere overheidsmaatregelen er geen gebruik van maken.

Overweging

SEO adviseert, samengevat, dat een marktbrede verlenging van de FM-vergunningen met drie jaar niet doeltreffend is voor de specifieke problemen waarmee een deel van de sector kampt. Wanneer bovendien een marktconforme verlengingsprijs wordt berekend is het voorts de vraag of de partijen voor wie de genoemde problemen *wel* spelen er daadwerkelijk mee geholpen zijn aangezien een marktconforme verlengingsprijs tot een aanvullende financieringsbehoefte leidt.

De conclusies van SEO neem ik over. Het effect van de gevraagde kortlopende verlenging, is met het oog op de door vergunninghouders gesignaleerde problematiek, niet efficiënt. Het advies van SEO biedt daarmee geen aanknopingspunten voor een eventueel besluit om tot de gevraagde verlenging over te gaan.

Ik ben mij ervan bewust ben dat de effecten van de coronacrisis, die ons allemaal raakt en zo ook de commerciële radiosector, nog lang zullen doorwerken. Ik ben daarom bereid, in lijn met de suggestie van SEO, te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om specifiek voor de commerciële radiosector en specifiek voor die vergunninghouders voor wie dit het meest dringend opgaat, de huidige kredietmaatregelen te verruimen.

Adviescollege verdeling frequentieruimte commerciële radio

In mijn brief van 19 juni 2020 heb ik ook aangegeven dat bij de afweging of een tijdelijke verlenging met het oog op de coronacrisis mogelijk en noodzakelijk is, ook het advies van het Adviescollege verdeling frequentieruimte commerciële radio voor de langere termijn van belang is. Het College adviseert, naast andere relevante vraagstukken op het radiodossier, over de wijze van verdelen van frequenties voor commerciële radio vanaf 1 september 2022, wanneer de huidige FM-vergunningen aflopen.

Het College heeft aangegeven begin oktober 2020 zijn advies aan mij te kunnen uitbrengen. Gelet op de urgentie van de vraagstelling vanuit de radiosector en de concreetheid van het advies van SEO heb ik gemeend uw Kamer nu reeds over de mogelijkheid en noodzaak van een tijdelijke verlenging te informeren. Het advies van het College zal ik na ontvangstneming zo snel mogelijk aan uw Kamer doen toekomen.

Hoogachtend,

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat